

Investing in our future
The Global Fund
To Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria

ASOCIJACIJA XY

DONATOR: **Global Fond**

PRIMARNI PRIMATELJ SREDSTAVA: **UNDP**

LOKACIJA IMPLEMENTACIJE: **Bosna i Hercegovina**

VRIJEME IMPLEMENTACIJE: **2007 - 2010**

IMPLEMENTACIONA AGENCIJA: **Asocijacija XY**

Naziv projekta:

CILJ 2: "Povećanje IEC/BCC obrazovanja o prevenciji među ranjivim populacijama" u okviru programa Global Fonda "Državni koordinirani odgovor na HIV/AIDS i tuberkulozu u ratom razrušenom i visoko stigmatiziranom okruženju"

UKRATKO O PROJEKTU

Asocijacija XY već više od pet godina sprovodi edukativne programe među gej populacijom i muškarcima koji imaju seks sa muškarcima (MSM). Educirani tim trenera i terenskih radnika Asocijacije XY na kvalitetan i sveobuhvatan način pruža informacije, edukaciju i usluge iz oblasti seksualnog zdravlja i prava, posebno prevencije HIV-a i drugih spolno prenosivih infekcija. Obzirom da se radi o teško dostupnim grupama važno je istaći povjerenje koje Asocijacija XY uživa od strane ovih populacija, a što potvrđuje kontinuirano povećanje broja novih klijenata iz ovih populacija, ali i stalni rast broja ponovljenih kontakata sa osobama koje su prije koristile naše usluge.

Projekt „Povećanje IEC/BCC obrazovanja o prevenciji među ranjivim populacijama“ Asocijacija XY sprovodi u saradnji sa Udruženjem PROI. Sam projekt je dio mnogo šireg, državnog programa pod nazivom „Državni koordinirani odgovor na HIV/AIDS i tuberkulozu u ratom razrušenom i visoko stigmatiziranom okruženju“ za koji je BiH dobila finansijska sredstva od strane Global Fonda za period 2007-2011.

Primarni primatelj sredstava za ovaj program je UNDP BiH, a program je podržan od strane svih relevantnih

ministarstava te ustanova iz oblasti zdravlja, partnera iz nevladinih organizacija a njegov primarni fokus je prevencija HIV-a među ranjivim populacijama i smanjenje stigme i diskriminacije osoba koje žive sa HIV-om.

U okviru ovog projekta, Asocijacija XY radi sa populacijom muškaraca koji imaju seks sa muškarcima (MSM) i pruža usluge promocije zdravlja i zdravih životnih stilova te prevencije HIV-a i drugih spolno prenosivih infekcija putem sprovođenja informativnih i edukativnih sesija, treninga, savjetovanja, upućivanja na usluge DPST (dobrovoljno i povjerljivo savjetovanje i testiranje) i podjele edukativnih materijala, zaštitnih sredstava i lubrikanata.

Projektne aktivnosti / usluge:

1. DROP-IN CENTAR ASOCIJACIJE XY

Drop-in centar je prijatno i bezbjedno mjesto gdje MSM populacija može da navrati, razgovara sa drugim osobama ili sa educiranim savjetnikom, zakaže pregled kod dermatovenerologa, razgovara sa psihologom, uradi besplatan i anonimni test na HIV i ostale SPI, da koristi biblioteku, opusti se uz neki topli napitak te pogleda zanimljiv film edukativnog karaktera. Drop-in centri su također i mjesta u kojima klijenti učestvuju u edukativnim sesijama, seminarima i radionicama i to u onolikom broju koliko sam prostor dopušta radi što komfornijeg i produktivnijeg rada samih učesnika.

Bitna i jedinstvena karakteristika Drop-in centra jeste mogućnost pružanja navedenih usluga klijentima u okruženju lišenom strogih i formalnih komunikacijskih pravila. Takav pristup je jedino moguće ostvariti u okruženju koje osigurava komforan, siguran i pozitivan doživljaj samog prostora, a u svrhu organizacije treninga i edukativnih radionica, savjetovanja, informisanja i sprovođenja cyber terenskog rada.

✓ Organizacija treninga i edukativnih radionica

aktivnosti vezane za informisanje i edukaciju o prevenciji HIV-a i drugih SPI se redovno sprovode od strane trenera i terenskih radnika. Sesije su interaktivnog karaktera te omogućavaju diskusiju i razmjenu mišljenja između trenera, terenskih radnika i učesnika. Na sesijama se razgovara i o ostalim uslugama koje nudi naša organizacija - savjetovanje, dermatovenerološke usluge, podjela edukativnog materijala i kondoma te upućivanje na usluge DST kao i razgovor o samom procesu.

✓ Savjetovanje

Psiholozi i educirani terenski radnici Asocijacije XY pružaju usluge osnovnog i psihološkog savjetovanja za MSM populaciju. Osnovno savjetovanje sprovode terenski radnici koji predstavljaju poveznicu između klijenata i Savjetovališta XY. Ovo savjetovanje čini razgovor o problemima sa kojima se ova populacija svakodnevno susreće te predstavlja samo prvi korak ka stručnijoj i sveobuhvatnijoj podršci koja se pruža ovoj populaciji u okviru Asocijacije XY.

Psihološko savjetovanje se obavlja na više načina; u prostorijama savjetovališta XY, drop-in centra, putem help linije, putem mail-a te GayRomeo chat-a. Savjetovanje se pruža u vidu individualnog, grupnog i savjetovanje parova i grupe samopodrške. Najčešći problemi sa kojima se susreće populacija koja koristi usluge savjetovanja su suočavanje sa svojom seksualnom orijentacijom, porodični problemi, rizična ponašanja, nasilje u vezama, HIV i druge spolno prenosive infekcije te mogući problemi koji se pojavljuju u svakodnevnom životu.

✓ Cyber terenski rad- GayRomeo

Terenski radnici su sprovođenjem redovnih aktivnosti među MSM populacijom uočili potrebu za unapređenjem usluga za ovu populaciju. Nakon urađene procjene i istraživanja potreba MSM populacije, identificiran je veći broj osoba koje u kontakt sa drugim ljudima dolaze isključivo putem interneta. Tako je u februaru 2009. pokrenuta saradnja sa internet stranicom – Gay Romeo. GayRomeo je socijalna mreža, popularna unutar gay i MSM populacije. Asocijacija XY je kreirala svoj profil koji je prilagođen specifičnim potrebama ove populacije i vidljiv za sve korisnike u Bosni i Hercegovini. Od uspostavljanja je naš profil posjetilo **3294** korisnika GayRomeo-a koji su se ovim putem upoznali sa svim uslugama koje nudi Asocijacija XY. Tim savjetnika i terenskih radnika je pružilo usluge savjetovanja, informiranja i upućivanja na zdravstvene i druge usluge vezane za seksualno zdravlje za **224** osobe. Kao rezultat vrlo uspješnog rada na GayRomeo stranici u 2010. godini je održan i prvi "GayRomeo" edukativni party u našoj zemlji. Ovaj party je održan u MSM drop-in centru Asocijacije XY a na njemu je prisustvovalo 20 članova GayRomeo mreže.

2. TERENSKI RAD

Terenski rad predstavlja rad na lokacijama gdje se okupljaju MSM osobe a sprovodi se od strane educiranih i senzibiliziranih terenskih radnika. Aktivnosti terenskog rada su pružanje osnovnih informacija o HIV-u i drugim SPI, podjela edukativnog materijala, kondoma i lubrikanata, upućivanje klijenata u drop-in centar Asocijacije XY gdje mogu dobiti različite vrste kvalitetnih i povjerljivih usluga. Pored toga, klijenti se na terenu upućuju i u DSPT centre gdje mogu da dobiju besplatno i povjerljivo savjetovanje i testiranje na HIV, hepatitis B i C i sifilis. Terenski rad se odvija u Sarajevu, Zenici, Mostaru i Tuzli na lokacijama otvorenog i zatvorenog tipa, ovisno o sredini i navikama MSM populacije na tom području.

Ostvareni rezultati u periodu 2007 -2010 :

- **Kontinuirano pružanje usluga MSM populaciji u okviru drop-in centra Asocijacije XY i terenskog rada**
- **Informisane i educirane MSM osobe – 2383**
- **MSM osobe koje su koristile usluge savjetovanja - 580**
- **Testirane MSM osobe na HIV, Hepatitis C, B i sifilis - 217**
- **Distribuiran edukativni materijal - 1391**
- **Distribuirani kondomi - 28472**
- **Distribuirani lubrikanti - 16659**
- **Uvedena nova područja djelovanja (terenski rad na internetu)**

Preporuke

- ✓ **Kontinuirana obuka terenskih radnika radi održavanja nivoa kvalitete pruženih usluga MSM populaciji**
- ✓ **Uspostavljanje DPST usluga na terenu (u okviru drop-in centra)**
- ✓ **Uključivanje predstavnika MSM populacije u sprovođenje preventivnih aktivnosti**
- ✓ **Proširiti područje sprovođenja preventivnih aktivnosti na nove lokacije u BiH**
- ✓ **Unaprijeđivanje metoda preventivnih programa uz praćenje novih trendova u radu sa MSM populacijom**
- ✓ **Organizacija redovnih GayRomeo zabava edukativnog karaktera**
- ✓ **Uvođenje novih područja djelovanja u cilju uvećanja pristupa MSM populaciji**

KONTAKT

Emina Osmanagić

Asocijacija XY

Danijela Ozme 12

Tel: +387 33 260 615

Fax: +387 33 260 617

E-mail: bhfpaxy@bih.net.ba